

Pneumoni hos vuxna - mikrobiologisk diagnostik

Gäller för: Region Kronoberg

Faktaägare: Oskar Ekelund, Klinisk mikrobiologi
Anna Wimmerstedt, infektionskliniken
Charlotta Karlsson, Klinisk mikrobiologi
Håkan Janson, Klinisk mikrobiologi

Innehållsförteckning

1	Pneumoni i primärvården.....	2
2	Vuxna patienter med pneumoni i behov av sjukhusvård.....	2
3	Vuxna patienter med svår pneumoni	2
4	Bronkoskopi.....	3
4.1	Standard	3
4.1.1	Skyddad borste (remiss i Cosmic*).....	3
4.1.2	BAL (remiss i Cosmic*).....	3
4.2	Riktad provtagning utifrån klinisk misstanke.....	3
4.3	Övrigt	4
5	Relaterade dokument	4
	Externa länkar.....	4

1 Pneumoni i primärvården

Kontrollera luftvägsodling (nasofarynx och om möjligt även sputum) om patienten har långdragna eller recidiverande besvär.

2 Vuxna patienter med pneumoni i behov av sjukhusvård

Följande analyser ska alltid genomföras	
Blododla	Före insättning av intravenös antibiotika
Sputumodling om möjligt, överväg annars inducerat sputum	Genomför så fort som möjligt, helst före insättning av antibiotika.
Nasofarynxodling	

Överväg även utifrån klinisk bild	
Urinantigentest för pneumokocker	Dessa analyser kan genomföras oberoende av om antibiotika har satts in eller ej.
Urinantigentest för legionella	
Mykoplasma-PCR	
Nasofarynx - influensa PCR	
Nasofarynx - akut multiplex luftvägspanel ska endast beställas i undantagsfall och efter samråd med labbläkare, ring 7460.	

3 Vuxna patienter med svår pneumoni

Beställ frikostigt:

- antigenester för pneumokocker och legionella
- akut multiplex luftvägspanel (innehållande analyserna Influenza A/B, Coronavirus (229E, HKU1, NL63, OC43), humant Metapneumovirus, humant Rhinovirus/Enterovirus, Parainfluensa (1-4), RSV, Bordetella pertussis, Chlamydomphila pneumoniae, och Mycoplasma pneumoniae. Labbläkare måste kontaktas före beställning, 7460.)
- i icke-akuta fall kan istället riktad analys efter specifika agens beställas

Bronkoskopi bör övervägas hos kritiskt sjuka patienter och hos patienter som inte svarar på given antibiotikabehandling. Provtagning med skyddad borste och bronkoalveolärt lavage bör utföras. Se förslag på analyser nedan.

4 Bronkoskopi

Tips! Samtliga analyser/remisser nedan finns att beställa i Cosmic/mikrobiologi. Skriv "bronk" i sökrutan så får du upp alla analyser utom mykobakterier som hittas under egen grupp (mykobakterier prov med spec). Säkerställ att analyserna i stycket ovan om vuxna patienter med svår pneumoni är beställda.

4.1 Standard

4.1.1 Skyddad borste (remiss i Cosmic*)

- Placeras i sterilt rör. Tillsätt 1.0 ml steril NaCl.
- Semikvantitativ odling (sparsam/riklig växt).
- Inkluderar utöver allmän bakterieodling även odling för candida- och aspergillusarter.

4.1.2 BAL (remiss i Cosmic*)

- 2 ml i sterilt rör.
- Semikvantitativ odling (sparsam/riklig växt).
- Inkluderar utöver allmän odling även odling för candida- och aspergillusarter.

*Vid immunsuppression, cystisk fibros eller riktad misstanke mot svamp eller actinomyces ska detta tydligt framgå av remissen.

4.2 Riktad provtagning utifrån klinisk misstanke.

(3-5 går att beställa som analyspaket i Cosmic, se tabell nedan).

- **3. Atypisk pneumoni DNA-påvisning**
Bordetella pertussis kan beställs på samma provmaterial men undersöks endast på specifik frågeställning.
- **4. Mykobakteriediagnostik**
- **5. Pneumocystis jirovecii**

Följande analyspaket på BAL finns att beställa i Cosmic. Varje paket kräver en remiss.

3. Atypisk pneumoni DNA-påvisning	4. Mykobakterier	5. Pneumocystis jirovecii
<i>2 ml BAL i sterilt rör</i>	<i>5-10 ml BAL i sterilt rör</i>	<i>2 ml BAL i sterilt rör</i>
Mykoplasma pneumoniae		
Chlamydophila pneumoniae		
Chlamydophila psittaci		
Legionella spp.		
(Bordetella pertussis)		
	Mykobakterier - mikroskopi	
	Mykobakterier - PCR	
	Mykobakterier - odling	
		Pneumocystis - PCR

4.3 Övrigt

- **CMV.** Analys av CMV i BAL är svårtolkad och rekommenderas ej. Vid klinisk misstanke om CMV-pneumonit rekommenderas CMV-PCR på plasma.
- **HSV.** Analys av HSV i BAL är svårtolkad och rekommenderas ej.
- **Cytologi.** Kan vid önskemål därom beställas på separat pat-/cyt-remiss.

5 Relaterade dokument

Externa länkar

[Infektionsläkarföreningens vårdprogram för pneumoni](#)

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare.